

VESTITORUL

Editată de Episcopia Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Oradea

Oradea, 27 septembrie

Seria I, Anul XX, Nr. 15 (239), 2013

BISERICA DIN FIZIȘ, REDOBÂNDITĂ

Din sumar:

Alocuțiunea Papei Francisc la rugăciunea *Angelus* - pag. 3;

Reuniunea Mariană în viața Eparhiei de Oradea - pag. 5-6;

Relația de cuplu și dezvoltarea copilului - pag.8.

Conferința Episcopilor din România

S-a încheiat sesiunea de toamnă a Conferinței Episcopilor din România (CER), desfășurată la Mănăstirea Fraților Carmelitani din Luncani (jud. Bacău), în perioada 9-12 septembrie 2013. Printre problemele analizate a fost și cea cu privire la recensământul populației din 2011

La lucrări, alături de cei 15 episcopi romano-catolici și greco-catolici din România, a participat ÎPS Francisco Javier Lozano, nuntiu apostolic în România și Republica Moldova, și PS Anton Coșa, episcop de Chișinău (Republica Moldova).

Lucrările s-au deschis oficial prin sfânta și dumnezeiasca Liturghie concelebrată, marți seara, 10 septembrie, în biserica „Sfinții Petru și Paul” din Bacău, cu participarea unui număr mare de preoți și a unei mulțimi importante de credincioși.

În plenul lucrărilor, Episcopii au analizat relația de colaborare dintre Caritas Europa și

Confederația Caritas România, pastorația sanitară în cadrul episcopiilor catolice din țară, întâlnirea mondială a tinerilor din Brazilia; s-a fixat calendarul întâlnirilor la evenimentele organizate de Consiliul Conferințelor Episcopale Europene (CCEE), au stabilit ca Fer. Vladimir Ghika, ridicat la cinstea altarelor la 31 august, să fie notat în calendarele Bisericilor particulare din România în ziua de 16 mai.

Conferința Episcopilor a analizat cu preocupare rezultatele publicate ale recensământului populației. Experiența directă confirmă o realizare defectuoasă a recensării, mulți dintre credincioșii greco-catolici și romano-catolici nefiind recenzați sau fiind înregistrați ca aparținători ai altor culte. Aceasta face ca rezultatele publicate să nu corespundă cu datele deținute de instituțiile Bisericii.

De asemenea, Conferința Episcopilor din România își exprimă îngrijorarea față de libertatea justiției care în ultimul an s-a folosit de principiul majorității pentru a încălca flagrant dreptul la proprietate și a refuza retrocedările către comunitățile greco-catolice.

În cadrul întrunirii, episcopii s-au rugat pentru Biserică și pentru țară și și-au exprimat preocuparea pentru pacea în Siria, în Orientul Mijlociu și în lume.

Următoarea întrunire a Conferinței Episcopilor s-a fixat pentru perioada 5-7 mai 2014, la Oradea, în organizarea Eparhiei Greco-Catolice de Oradea.

VESTITORUL

P.S.S. Virgil Bercea: Președinte

Redacția și administrația:

Pr. Olimpiu Todorean: redactor coordonator

Ioan F. Pop: secretar de redacție

Colaboratori:

Otilia Bălaș, Nicolae Costruț, Ioan Dărăbăneanu, Silvia Pantiș

Adresa:

410210 - Oradea, str. Ep. Mihai Pavel, 4;
Tel: 0259.436.492; Fax: 0259.430.509;
E-mail: olimpiu35@yahoo.it; Tel: 0722.450.013

Abonamente: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

Difuzare: Claudiu Boda

Str. Corneliu Coposu nr. 13, Bl. X9, Ap. 8
410445 - Oradea; Tel: 0744.958.932

I.S.S.N. 1454 - 8526

Pr. Eduard Mihai COȘA
Secretar general

Alocuțiunea Papei Francisc la Rugăciunea *Angelus*

Bucuria lui Dumnezeu este de a ierta

15.09.2013

Iubiți frați și surori, bună ziua!

În liturghia de astăzi se citește capitolul 15 din Evanghelia lui Luca și conține cele trei parabole ale milostivirii: aceea a oii rătăcite, aceea a monedei pierdute și apoi, cea mai lungă dintre toate parabolele, tipică Sfântului Luca, aceea a tatălui și a celor doi fii, fiul “risipitor” și fiul care se crede “drept”, care se crede sfânt. Toate aceste trei parabole vorbesc despre bucuria lui Dumnezeu. Dumnezeu este bucuros. Este interesant acest lucru: Dumnezeu este bucuros! Și care este bucuria lui Dumnezeu? Bucuria lui Dumnezeu este a ierta, bucuria lui Dumnezeu este a ierta! Este bucuria unui păstor care regăsește oița sa; bucuria unei femei care regăsește moneda sa; este bucuria unui tată care reprimște în casa sa pe fiul care se pierduse, era ca mort și s-a întors la viață, s-a întors acasă.

Aici este toată evanghelia! Aici! Aici este toată evanghelia, aici este tot creștinismul! Dar vedeți că nu este sentiment, nu înseamnă a fi cumsecade! Dimpotrivă, milostivirea este adevărata forță care poate să îl mântuiască omul și lumea de “cancerul” care este păcatul, răul moral, răul spiritual. Numai iubirea umple golurile, vârtejurile negative, pe care răul le deschide în inimă și în istorie. Numai iubirea poate face aceasta, și aceasta este bucuria lui Dumnezeu!

Isus este în întregime milostivire, Isus este în întregime iubire: este Dumnezeu făcut om. Fiecare dintre noi, fiecare dintre noi, este acea oie rătăcită, acea monedă pierdută; fiecare dintre noi este acel fiu care a irosit propria libertate urmând idoli falși, miraje de fericire, și a pierdut totul. Însă Dumnezeu nu ne uită, Tatăl nu ne părăsește niciodată. Este un tată răbdător, ne așteaptă mereu! Respectă libertatea noastră, dar rămâne mereu fidel. Și atunci când ne întoarcem la El, ne primește ca fii, în casa Sa, pentru că nu încetează niciodată, nici măcar pentru un moment, să ne aștepte cu iubire. Și inima Sa este în sărbătoare pentru orice fiu care se întoarce. Este în sărbătoare pentru că este bucurie. Dumnezeu are această bucurie, când unul dintre noi, păcătos, merge la El și cere iertarea Sa.

Care este pericolul? Este ca noi să presupunem că suntem drepti și să îi judecăm pe ceilalți. Îl judecăm și pe Dumnezeu, pentru că noi credem că ar trebui să îi pedepsească pe păcătoși, să îi condamne la moarte, în loc să îi ierte. Atunci, este adevărat, riscăm să rămânem în afara casei Tatălui! Ca fratele mai mare din parabolă, care în loc să fie mulțumit pentru că fratele său s-a întors, se supără pe tatăl său care l-a primit și face sărbătoare. Dacă în inima noastră nu este milostivirea, bucuria iertării, nu suntem în comuniune cu Dumnezeu, chiar dacă respectăm toate preceptele, pentru că iubirea este cea care mântuiește, nu numai practicarea

preceptelor. Iubirea față de Dumnezeu și față de aproapele este cea care dă împlinire tuturor poruncilor. Și aceasta este iubirea lui Dumnezeu, bucuria Sa: a ierta. Ne așteaptă mereu! Probabil cineva în inima sa are ceva apăsător: “Dar am făcut aceasta, am făcut aceea...” El te așteaptă! El este tată: mereu ne așteaptă.

Dacă noi trăim după legea “ochi pentru ochi, dinte pentru dinte”, niciodată nu ieșim din vârtejul răului. Cel Rău este viclean și ne înșală că noi, cu dreptatea noastră umană, putem să ne mântuim și să mântuim lumea. În realitate, numai dreptatea lui Dumnezeu ne poate mântui! Și dreptatea lui Dumnezeu s-a revelat în cruce: Crucea este judecata lui Dumnezeu cu privire la noi toți și cu privire la această lume. Dar cum ne judecă Dumnezeu? Dându-și viața pentru noi! Iată actul suprem de dreptate care a înfrânt o dată pentru totdeauna pe principele acestei lumi; și acest act suprem de dreptate este tocmai și actul suprem de milostivire. Isus ne cheamă pe toți să urmăm acest drum: “Fiți milostivi după cum Tatăl vostru este milostiv” (Lc 6,36). Eu vă cer un lucru, acum. În tăcere, toți, să ne gândim... fiecare să se gândească la o persoană cu care nu ne avem bine, pe care ne-am supărat, pe care nu o iubim. Să ne gândim la acea persoană și în tăcere, în acest moment, să ne rugăm pentru acea persoană și să devenim milostivi față de această persoană.

Acum să invocăm mijlocirea Mariei, Mama milostivirii.

Maria DOBRINESCU

Nașterea Preasfintei Fecioare Maria, sărbătoare comună în ambele rituri

Scurt istoric

Sărbătoarea Nașterii Preasfintei Fecioare își are originea în evangheliile apocrife și a fost sărbătorită încă din primele veacuri.

Data sărbătorii (8 septembrie) vine de la sfințirea unei bazilici construite pe locul unde, potrivit tradiției, ar fi fost casa Sfintei Ana. Comemorarea Nașterii Mariei a trezit în toată Biserica o bucurie și o recunoștință deosebită, fiind sărbătorită în chip deosebit și de occidentali ca și de orientali.

Nașterea Mariei ne este bucurie, deoarece ea a prevestit împlinirea timpului hotărât de Dumnezeu pentru a ni-L trimite pe unicul său Fiul spre răscumpărarea și pentru mântuirea noastră. Ne este bucurie și o celebrare a Biserica întreagă, deoarece Maria este Mama Aceluia căruia Dumnezeu i-a încredințat opera Mântuirii.

Fundamentul Biblic

Ea este fecioara care va zămisi și va naște un fiu ce va fi numit Emanuel. (cf. Isaia 7,14). Ea este „femeia” ce a fost profețită în făgăduința făcută protopărinților noștri (Geneză 3,15) și este cea din care Fiul lui Dumnezeu și-a luat natura omenească pentru ca „prin misterele Trupului său, să-l elibereze pe om din păcat” (L.G. 55).

Aleasă și chemată de Dumnezeu, Maria a fost dăruită părinților săi Ioachim și Ana ca rod al rugăciunii și, prin ei, lumii întregi.

Celebrarea liturgică

În Biserica latină, Sfânta Liturghie începe cu o antifonă care ilustrează bucuria celebrării Nașterii Preasfintei Fecioare, prin care a venit la noi „Soarele Dreptății”.

Rugăciunea zilei exprimă dorința credincioșilor ca, cinstind Nașterea Mariei, prin mijlocirea ei să se învrednicească a se împărtăși din plinătatea harului lui Dumnezeu. Prima lectură este luată din Scrisoarea către Romani (8,28-30) unde se arată cum se desfășoară succesiunea mișcărilor în planul lui Dumnezeu. Mai întâi Dumnezeu cunoaște pe cineva și, printr-o decizie suverană, alege, după care urmează realizarea proiectului divin prin chemarea la îndreptățire și slăvire.

Și Maria, ca Mamă a lui Cristos, a fost aleasă încă din vechime și mai apoi chemată să participe la planul veșnic al lui Dumnezeu și prin „ascultarea credinței” se înserează definitiv în misterul lui Cristos și al Bisericii, devenind Mama noastră.

Psalmul 12,6: „Cânt Domnului, căci mi-a făcut bine” exprimă bucuria și recunoștința omului care L-a descoperit pe Dumnezeu. Pe de o parte, nașterea Mariei, ca rod al rugăciunii părinților ei răstoarnă neprevăzut situația, Ioachim și Ana căpătând o încredere fără margini în Dumnezeu, care le-a ascultat și împlinit ruga

lor, iar pe de altă parte, Maria, prin Vestea cea Bună devine, prin „ascultarea credinței” slujitoarea Domnului, bucuria și recunoștința ei manifestându-se prin cântarea Magnificat. Sfânta Evanghelie, Matei (1,1-16 și 1,18-23) prezintă cartea neamului lui Isus Cristos, fiul lui David, fiul lui Abraham și se prezintă ca o relatare a unui nou început al omenirii în care Maria ca Mamă a lui Isus va avea un rol aparte.

Prin Iosif, logodnicul ei, Cristos se va înscrie în mod public în neamul lui David, inserându-se conform dreptului în istoria lui Israel. Profeția lui Isaia se împlinește (Isaia 7,14). În sânul Fecioarei se întrupează Fiul lui Dumnezeu prin prezența și lucrarea Spiritului Sfânt.

Spiritul Sfânt a dat rodnicie apelor la începutul creației (Geneză 1,1); Spiritul Sfânt a redat viața poporului nimicit și exilat (Isaia 44,3-4); acum, Spiritul Sfânt creează în sânul Fecioarei pe Isus Cristos și prin El, pe omul nou, pe noul Israel.

Și în Biserica bizantină nașterea Fecioarei este sărbătorită în chip minunat. Credincioșii o preamăresc în imnuri și laudă nașterea ei.

Recitarea troparului „Bucură-te ceea ce ești plină de dar...” precum și „Te fericim pe tine toate neamurile” exprimă dragostea și prețuirea de care se bucură Născătoarea de Dumnezeu în inimile credincioșilor, căci „Nu se pricepe limba a te lauda după vrednicie” (Din Irmosul cântării a IX-a din Canonul Botezului Domnului, formula Sf. Ioan Gură de Aur).

Citirea Sfintei Evanghelii se face tot după Matei iar Predica o are în centru pe Maica Domnului, nașterea ei din sfinții săi părinți, Ioachim și Ana precum și sfințenia Născătoarei de Dumnezeu. După mamă, Născătoarea de Dumnezeu descinde din Matham, preot din Betleem, care avea trei fiice: Maria, Sobe și Ana. Sobe a născut pe mama lui Ioan Botezătorul, iar Ana l-a luat de bărbat pe Ioachim, fratele tatălui lui Iosif. După căsătorie, Ana și Ioachim au coborât în Nazaret și timp de 50 de ani n-au avut copii. Când au urcat la Ierusalim de praznicul Înnoirii (Hannuka, prăznuit la sfârșitul lui decembrie), în timp ce se ruga în Templu, Ioachim aude vocea lui Dumnezeu zicându-i: „Vei avea un copil și prin el vei fi slăvit!” Și Ana a zămislit la bătrânețe un copil căruia i-au pus numele Mariam, după sora ei și s-au bucurat împreună cu toate rudele și cu toți prietenii lor. Ioachim moare la vârsta de 80 de ani, iar Ana la vârsta de 72 de ani. Pe fetiță au dăruit-o Domnului când Maria avea 7 ani, exact cu puțin timp înainte ca tatăl ei să moară. Iar Ana, lăsând Nazaretul, a venit la Ierusalim și a rămas împreună cu fiica ei, Maria, până la sfârșitul vieții, încă doi ani. Maria rămâne orfană de ambii părinți de mică. Sfinții Părinți ai Fecioarei Maria, Ioachim și Ana sunt sărbătoriți pe 9 septembrie în Biserica bizantină și pe 26 iulie în Biserica latină.

Reuniunea Mariană în viața Eparhiei de Oradea

„Cel mai bun mijloc pentru înaintarea în sfințenie sunt Reuniunile Mariane”. Sf. Francisc de Sales

Privim cu bucurie înființarea de tot mai multe „**Reuniuni Mariane**” în parohiile Eparhiei noastre; este dovada sentimentelor de iubire și venerație pentru Sfânta Fecioara Maria.

Desigur, evlavia față de Sfânta Fecioară este interioară, este în inima fiecărui credincios și este plină de încredere, Maria fiind refugiul oricărui suflet care aleargă la ea să-i ceară ajutor în orice fel de greutăți și amărăciuni. Cum drumul vieții și al perfecțiunii spirituale este adesea un drum prin noapte, Sf. Toma de Aquino (1225-1274) ne asigură că „**putem găsi ajutor în orice clipă de grea încercare la Maica Domnului**”.

Mereu purtăm întipărit în suflet chipul Mariei de la aparițiile din Rue du Bac, 1830, de la Paris, apariții prin care Sfânta Fecioară a dorit să anticipeze definirea Neprihănitei Sale Zămisliri. Din mâinile Preacuratei, care se deschid spre pământ, pornesc raze de lumină, simbol al harurilor pe care Fecioara le revarsă peste cei care i se încredințează. Cel mai mare dar al Mariei, Mama lui Dumnezeu, Mama Bisericii și Mama noastră, dat celor ce se roagă ei, este credința și contactul viu cu Cerul, cu Domnul nostru Isus Cristos. Sf. Ludovic Maria Grignon de Monfort (1673-1716), în „**Tratat despre adevărata evlavie către Preasfânta Fecioară Maria**”, ne mărturisește că „**Maria e mijlocul cel mai ușor, cel mai scurt și cel mai desăvârșit pentru a merge la Isus Cristos**”, „**Adevărul**” nostru în care trebuie să credem, „**singura noastră Viață care trebuie să ne însușească și singurul nostru tot care trebuie să ne fie de ajuns în toate lucrurile. Nu ni s-a dat sub cer nici un alt nume prin care să ne mântuim...**” (Sf. Ludovic Maria Grignon de Monfort, „Tratat despre adevărata evlavie către Preasfânta Fecioară Maria”, Ed. Serafica - ediție nouă, 1999, p.30).

În Biserica noastră credincioșii care doresc să se desăvârșească în trăirea credinței sub ocrotirea Sfintei Fecioare, având-o ca model în virtuți - credința vie, iubirea și speranța, smerenia, ascultarea, încrederea în puterea rugăciunii - , intră în Reuniunea Mariană, asociație religioasă în sânul Bisericii Catolice, asociație foarte veche - a luat ființă la Roma în 1563 într-un colegiu al părinților iezuiți, cu intenția ca prin cinstirea Preacuratei și rugăciune, tinerii să-și perfecționeze viața creștină. La început în Reuniunea Mariană erau primiți numai bărbații, abia cu timpul au fost admise și femeile.

Aprobarea oficială a dat-o Papa Grigore al XIII-lea prin Bula „**Omnipotentii Dei**” din 1584. Cea dintâi Reuniune se numește „**Prima Primaria**” cu care toate Reuniunile înființate sunt unite în rugăciune și în aceeași spiritualitate, bucurându-se de indulgențele celei dintâi.

În cei peste cinci sute de ani de existență, Reuniunea Mariană a convins de roadele sale în viața par-

ticulară a credincioșilor și în comunitate. Aceasta se datorează sistemului său interior dinamic: **capacității de a rămâne fidelă statutelor și spiritualității sale, dar cu o permanentă deschidere spre nou, cu modalități de modelare a formelor de lucru pentru a face posibilă transmiterea valorilor creștine în societatea mereu în schimbare, prin capacitatea de a forma caractere, prin străduința de a îmbogăți cultura umanistă a membrilor ei, cu deosebire cea creștină, și prin exemplele de viață creștină ale marianiștilor.**

Toate acestea, în decursul anilor, au determinat pe credincioși să devină marianiști, de la Papi, episcopi, regi, preoți, la savanți și oameni de cultură, până la credincioșii celor mai mici și îndepărtate parohii.

În Biseica Greco-Catolică de la noi Reuniunea Mariană a luat ființă la începutul secolului trecut cunoscând o înflorire excepțională până în 1948. Devenită prin Decretul 358/1948 „Biserica Tăcerii”, Biserica în afara legii, cu viață spirituală în clandestinitate, Reuniunea Mariană i-a rămas fidelă, sprijin în noua formă de existență, însoțind-o în rugăciune, cu deosebire Sf. Rozar, păstrând și transmițând devoțiunile și spiritualitatea ei specifică. De la obținerea libertății Bisericii, o susține în efortul greu de rezidire.

Noile generații au perceput însă greșit Reuniunea Mariană: „**un grup de femei bătrâne care se roagă Rozarul**”. Rozarul este rugăciunea aleasă a Reuniunii, viața Congregației are ca obiectiv central rugăciunea, dar are și alte obiective: cunoașterea vieții Preacuratei, a adevărilor de credință, a istoriei Bisericii noastre, a martiriului și a martirilor ei sunt doar câteva.

Majoritatea obiectivelor se adresează tuturor vârstelor, dar sunt și obiective specifice tinerilor, ele au un accentuat rol formativ. Factorul hotărâtor pentru înființarea și activitățile Reuniunilor tinerilor este profesorul de religie și, alături de el, părintelui spiritual - potrivit Statutului, în Reuniunea Mariană se poate intra de la 12 ani, atât fete, cât și băieți. Acum se ridică întrebarea: ce s-a făcut în acest sens în Eparhia noastră?

Primul obiectiv menționat mai sus este cunoașterea vieții Sfintei Fecioare. Întrunirile mariane au teme destinate acestui subiect - nu poți fi marianist dacă nu cunoști viața Preacuratei. Este adevărat că în „**Noul Testament**” informațiile cu privire la Maria sunt puține, dar sunt foarte bogate în semnificații, și din acest puțin și mult se constituie chipul adevăratei femei. Urmate, virtuțile Mariei înnobilează viața oricărei persoane, bărbat sau femeie, căci aceste virtuți fac parte din valorile creștine și umane niciodată condiționate de un anumit cadru social și istoric.

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

Chipul și exemplul desăvârșit al credinței Preacuratei, unirea cu Fiul său, fidelitatea până la picioarele Crucii sunt aprofundate în întrunirile mariane. În special, dezbaterile despre credință au fost în atenția Reuniunii în acest „*An al Credinței*”.

Este limpede, în climatul postmodern și postcomunist, la noi, mentalitățile sunt schimbate, credința a devenit fragilă și formală, vulgaritatea, violența și ura sunt tot mai răspândite, demnitatea omului pierdută. Biserica își îndeplinește azi misiunea între „*prigoana lumii și mângâierile lui Dumnezeu*”.

Având în vedere secolul trecut, secularizarea tot mai accentuată și trecerea în noul mileniu, Conciliul Ecumenic Vatican II a subliniat imperativul stăpânirii temeinice a adevărilor de credință și „*creșterea necentenită a vieții creștine în rândul credincioșilor*”. Documentele Conciliului sunt clare: „*Cum în vremea noastră apar noi probleme și se răspândesc erori foarte grave care caută să distrugă din rădăcini religia, ordinea morală și însăși societatea umană, Conciliul îi îndeamnă pe laici ca fiecare, pe măsura înzestrării și a competenței doctrinale, să ia mai activ parte, după gândul Bisericii, la aprofundarea și la apărarea principiilor creștine precum și la aplicarea lor corectă la problemele actuale*” (Conciliul Ecumenic Vatican II, Nyregyhaza, 1990, p.225).

Pentru desăvârșirea credinței și sfințire a vieții, evanghelizare și apostolat, Conciliul recomandă, în Biserică, asociațiile, mai ales care favorizează o uniune mai accentuată între viața membrilor și credința lor, asociațiile nefiind „*scopuri în sine, ci trebuie să slujească la împlinirea misiunii Bisericii față de lume*” (Op.cit.,p.233).

Având în vedere „*Decretul despre apostolatul laicilor*”, document al Conciliului, „*Reuniunea Mariană*” corespunde cerințelor imperative ale timpurilor noastre care solicită laicii să ajute Biserica în misiunea de a aduce oamenilor mesajul lui Cristos. Chiar și mărturiile personale ale unei adevărate vieți creștine ale marianiștilor și a faptelor bune pot atrage pe oameni la credință și spre Biserică. Pentru ca marianiștii să poată îndeplini acest apostolat, întrunirile mariane au teme care, în afara formației spirituale, au în atenție o solidă pregătire doctrinală și o cunoaștere a culturii generale. Numai maturizându-ne credința vom putea face față relativismului omniprezent care a semănat atâtea îndoieli și neliniști, vom putea răspunde amenințării și puterii necredinței. Această maturizare a credinței este unul din scopurile Reuniunii Mariane.

Față de această situație generală, la noi în țară se mai adaugă o problemă foarte dureroasă: atitudinea nedreaptă, la toate nivelele, cu nimic justificată, față de Biserica Română Unită cu Roma, Greco-Catolică, Biserica noastră Martiră.

Dacă ne oprim privirea asupra vieții imediate, atunci când este vorba de Biserica Greco-Catolică, se

răspunde cu un clișeu verbal: „*Tot un Dumnezeu e!*” Ce ascunde acest clișeu? Ignoranță? Reavoință? Lășitate? Lipsă de responsabilitate? O vinovăție ascunsă în cel mai adânc strat al conștiinței?

„*Reuniunea Mariană*” rezervă multe teme ale întrunirilor sale cunoașterii Istoriei Bisericii Greco-Catolice, ștersă din conștiințe în anii mulți ai interdicției. Cunoșcând-o, ne vom regăsi identitatea, prețuind-o și iubind-o, vom mai aproape cu inima de cei care și-au dat viața pentru ea și vom putea spune și noi despre Biserica noastră ceea ce a spus Papa Benedict al XVI-lea despre Biserică: „*este pentru mine ceva mult prea important, reprezentând, în cel mai adânc sens, patria mea. De la naștere sunt așa de contopit cu ea, încât fără Biserică aș fi tăiat în bucăți, m-aș autodistruge*” (Joseph Cardinal Ratzinger, Papa Benedict al XVI-lea „Dumnezeu și lumea” - A crede și a trăi în lumea noastră -, O convorbire cu Peter Sewald, Ed. Sapientia, Iași, 2009, p.80).

Suntem în pragul Centenarului Reuniunii Mariane din Eparhia noastră - a fost înființată la 28 decembrie 1913 de către protopopul Ioan Genț, parohul Bisericii „Oradea-Olosig” (Biserica Seminarului), și preoții-profesori ai Seminarului; Reuniunii i s-a dat numele „Sfânta Maria”. La 11 ianuarie 1914, seara, în „Biserica Seminarului”, Episcopul Demetriu Radu, membru fondator al Reuniunii, și credincioșii au ținut pentru prima dată „Paraclisul Maicii Domnului” ca o devoțiune specială a „Reuniunii Mariane”. La 13 ianuarie 1914 Episcopul Demetriu Radu semnează aprobarea înființării Reuniunii Mariane „Sfânta Maria” și îi dă binecuvântarea. De atunci, toți Episcopii Diecezei au fost marianiști, IPSS. Valeriu Traian Frențiu, PSS. Ioan Suciu, PSS. Iuliu Hirțea și PSS. Vasile Hossu, toți au dorit să aibă în Dieceză Reuniuni Mariane; în timpul IPSS. Valeriu Traian Frențiu fiecare parohie din Dieceză avea Reuniune Mariană.

PSS. Virgil Bercia a readus tinerețea Reuniunii Mariane, echilibrul între ieri și azi, încrederea în binele pe care Reuniunea îl reprezintă în Biserică, sprijinul necondiționat, un orizont mai larg și multă speranță. Toate acestea explică dorința și efortul de a avea Reuniuni Mariane în fiecare parohie a Eparhiei.

Ultimele luni au deschis noi pagini în istoria Bisericii: pontificatul Sfântului Părinte Francisc. Prima ieșire publică a Papei a fost la Bazilica „Santa Maria Maggiore”. Acolo, în Capela Paulină a Bazilicii, Sfântul Părinte a fost văzut cu un buchet de flori în mâini, în rugăciune înaintea imaginii Preacuratei.

La începutul pontificatului său, Sfântul Părinte Francisc ne-a chemat să-l urmăm în drumul luminat de Domnul, „*edificând Biserica, mărturisindu-L pe Isus Cristos*”. Reuniunea Mariană din Eparhia noastră intră în acest drum având în mâini „*un buchet de flori*”, simbol al recunoștinței purtate Preacuratei pentru cei 100 de ani de viață, de ocrotire și de rugăciune și cu toată speranța pentru viitor.

Silvia PANTIȘ

Pelerinaj la Mănăstirea „Maica Domnului”

Întâmpinarea celei mai mari sărbători mariane “Adormirea Maicii Domnului”, implică o perioadă de 14 zile pentru pregătirea credincioșilor prin post și rugăciune.

“În eparhia noastră, la Oradea, avem un loc privilegiat, unde Maria Mama noastră, ne invită, ne așteaptă și dorește să reverse în sufletele noastre, frumusețea iubirii sale, căldura ei de Mamă și visteria ei de favoruri cerești. Este Mănăstirea Maica Domnului, consacrată ca loc de pelerinaj încă din 1994 de către Preasfințitul Vasile Hosu și încredințată păstoririi călugărilor franciscani”, ne spune preasfințitul episcop Virgil Bercea, în circulara din 3 august 2013.

Aici, în perioada 1- 14 august, seară de seară a răsunat “Paraclisul Maicii Domnului” cântat de către preoți și credincioși. Cu încredere deplină s-a invocat îndurare de la “Mărita Doamnă și stăpână”, cea preacurată și preabinecuvântată. Pentru că este “turn de tărie, izvor de nestricăciune, visterie de mântuire, ușă de pocăință”, strălucirea luminii Sale risipește “negura greșelilor noastre”. Ea a născut lumina cea adevărată și veșnică, o mărim în cântări, dar I se aduce laudă, preamărire și cântare de mulțumire și lui Dumnezeu, care i-a dat putere de mijlocire. Am fost invitați să ascultăm tot în această perioadă, meditațiile părintelui Damian Anton, profesor la Institutul teologic franciscan din Roman, ajutându-ne mult spiritual, prin tematica abordată, în legătură cu Anul credinței și sfânta Liturghie.

“Anul acesta, așadar vom celebra cu o bucurie deosebită pelerinajul de la **Mănăstirea „Maica Domnului” Oradea**, unde cu toții împreună vom aduce Maicii Domnului prinosul nostru de recunoștință și iubire pentru faptul că ea a rămas mereu cu noi mai ales în momentele grele ale istoriei noastre recente”, ne spune în continuare preasfințitul Virgil, în aceeași circulară menționată mai sus. Biserica a fost împodobită sărbătorește cu frumoase flori și cu atât mai mult postamentul pe care era așezată statuia Fecioarei Maria de la Fatima, însăși la gâtul Ei erau ghirlande. Între aceste “umile” flori, Fecioara Maria însă strălucea, excela prin frumusețe, desigur Ea este cea mai frumoasă floare care a existat vreodată pe pământ. Prin umilința Ei, a fost înălțată de Spiritul Sfânt până la întâlnirea cu Creatorul universului, la demnitatea de Mamă a lui Dumnezeu și la cooperarea Ei cu Isus la opera de mântuire a oamenilor.

Pelerinajul propriu zis a început în seara de 14 august, debutând cu rugăciunea paraclisului și meditația părintelui Anton. Răspunzând invitației preasfințitului, biserica a fost neîncăpătoare pentru numărul mare de credincioși, dar și de preoți, care au celebrat Sfânta Liturghie împreună cu părintele paroh Mihai Vătămănelu. A urmat procesiunea prin oraș cu statuia Maicii Domnului, așa cum se obișnuiește de trei ani încoace,

până la Bazilica romano-catolică, care are același hram cu biserica Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului”.

Tot convoiul, înaintam cu Crucea Lui Isus Cristos, Mântuitorul nostru în față. El care și-a dat viața pentru noi din iubire, ne deschide calea și ne conduce la împărțirea cerească. Au urmat praporii purtați de credincioși, apoi un grup de copilași nevinovați, ca niște îngerași, îmbrăcați în alb, aruncând petale de trandafiri în fața statuii Reginei universului, purtată de patru seminariști. Un sobor de 20 de preoți și episcopul nostru o urmează pe iubita Mamă, apoi sute de credincioși într-o disciplină și ordine perfectă, făcându-se rozarul de mărire iar între decade s-au intonat cântece mariane de către coriștii Mănăstirii și toți ceilalți credincioși prezenți.

În Bazilică, pregătită și ea sărbătorește ne așteptau Fecioara Maria, reprezentată tot printr-o statuie de la Fatima, mulți credincioși și preoți. Vicarul Josef Fodor, ne-a adresat un cuvânt de bun soset și de preamărire a Fecioarei Maria, care ne-a reunit cu ocazia sărbătorii Ei și a noastră. Preasfințitul Virgil a adresat cuvinte de mulțumire „Măicuții” sfinte și tuturor credincioșilor prezenți. După ce ne-am rugat toți cu preasfințitul, ne-am întors la Mănăstire împreună cu Mama noastră, continuând devoțiunile propuse. A fost un moment special plin de bucurie și înălțare spirituală.

Calea Crucii a fost făcută ca și în anii precedenți de către credincioșii din Sântandrei împreună cu părintele paroh Dragomir, fiind pelerini fideli ai Mănăstirii, mai ales la această sărbătoare deosebită. La ora 22.00, s-a oficiat o nouă Sfântă Liturghie și a avut loc procesiunea în jurul bisericii, cu lumânări aprinse. De la ora 24.00 a zilei de 15 august a avut loc o oră de adorație, cu tinerii din parohie și părintele Ionuț, având darul de a ne apropia de Isus, care este Iubire. Isus ne dăruiește iubire, se dăruiește pe Sine. S-ar bucura dacă și noi i-am oferit inima cu tot ce e bun în ea. Mai vrea de la noi ceva, la care nu ne-am fi așteptat: păcatele noastre, nu pentru că e încântat de ele, ci ca să ne ierte, să ne redea pacea și să ne conducă la mântuire. Preasfântul Sacrament a rămas expus nu numai pe perioada adorație ci până dimineața la prima Sfântă Liturghie. Prin Acatisul Maicii Domnului, condus de părintele Vătămănelu, ne-am bucurat și noi împreună cu Mama noastră. După acel „bucură-te Marie”, rostit de inger, au urmat atâtea alte motive de „bucură-Te”, pentru Fecioara Maria.

Deoarece Fecioara Maria aproape în toate aparițiile Ei, poartă cu sine un rozar și ne îndeamnă la această frumoasă rugăciune, ce cuprinde momentele cele mai importante din viața Fiului Său, programul de noapte a continuat, de la ora 2.00 la ora 6.00, cu priveghere mariană: cele patru rozare cu meditații și cântece mariane.

Fecioara Maria este cel mai mare cadou făcut

(continuare în pag. 9)

Alin CREȚU

RELAȚIA DE CUPLU ȘI DEZVOLTAREA COPILULUI

Rolurile pe care femeia și bărbatul și le asumă (sau ar trebui să și le asume) la momentul constituirii unui cuplu se concentrează asupra construirii relației dintre cei doi parteneri, chiar dacă – ideal - ar fi ca fiecare dintre ei să-și păstreze individualitatea. Este adevărat, până să vorbim de o relație echilibrată între femeie și bărbat, în statusul lor de iubita / soție și de iubit / soț, vorbim despre un proces îndelungat de încercări în vederea ajustării atitudinilor, așteptărilor, manifestărilor personalității lor. De multe ori, în perioada acestui proces apare și dorința de a deveni părinte. Femeia și bărbatul se văd puși în situația de a descoperi alte roluri: acela de mamă și tată. Împreună, au un alt rol important: cel parental.

Spirala relațională dintre cei doi este greu de împărțit în roluri și atribuții, în „cine este partenerul cui acum?”. Revelațiile din cadrul cuplului căpăta alte valențe, decât până în momentul apariției copilului. Calitatea acestor relații influențează definitoriu dezvoltarea copilului, cu atât mai mult cu cât, el este subiect activ și egal al relației de cuplu și al relației parentale.

Sunt părinți care consideră adesea ca „el este mic, nu înțelege” atunci când își aruncă reproșuri în prezența copilul. Sau când, cel mic aude din camera alăturată sușotelile printre dinți ale părinților săi.

Mediul relațional în care crește și se dezvoltă copilul, va fi cel care îl va determina în alegerea modelelor ulterioare: cu cei care îi vor fi colegi de grădiniță, la școală, cu prietenii în adolescență; partenerul de viață va fi asemănător părinților, alteleori, în opoziție totală cu aceștia, ca o negare permanentă a lor.

Modelul părinților, prin deciziile și atitudinile pe care le au unii față de ceilalți, îl poate determina pe copil să crească având încredere în sine, în valoare sa, în modurile în care are nevoie să fie iubit și în care știe să iubească. Este normal ca între cei doi parteneri să existe controverse, divergente de opinie. Dar pentru copil este important modul în care acestea se manifestă. Din păcate, România este una dintre acele țări în care violența domestică este o formă de manifestare des întâlnită, asumată de la o generație la alta. Mă refer atât la violență fizică cât și la cea emoțională respectiv verbală, pe care le sesizam mult mai greu. Agresori sunt atât bărbații cât și femeile.

Am început cu ceea ce este mai vizibil: mama și tata își manifestă dezacordul în mod violent fizic, discuțiile dintre ei sfârșesc mereu atunci când unul dintre părinți este lovit repetat de celălalt, după multă suferință. Copilul vede și integrează un model pe care îl va reproduce ulterior, nu înainte de a suferi traume profunde, deoarece - adesea - este și el subiectul violențelor fizice din familia sa.

Atunci când relația de cuplu suferă o ruptură, când femeia și bărbatul decid că este momentul să pună capăt relației lor, adesea copilul devine obiect de șantaj. În situațiile nefericite (și cel mai des întâlnite), în care copilului nu i se explică ce se întâmplă, care sunt cauzele și urmările, acesta este spectator la certurile și reproșurile interminabile dintre părinți, intrând în contact cu multe persoane necunoscute (asistenți sociali care fac anchete pentru a determina condițiile de viață ale părinților sau judecători) care le pun întrebări (chiar dacă cei ce le pun sunt buni profesioniști) cu același mesaj pentru copil: „Pe cine alegi?”. El i-ar alege atât pe mama cât și pe tata, pe amândoi, deoarece îi iubește în egală măsură. Numai că procesul se va încheia cu o decizie și el va fi dat în grijă unuia dintre părinți. Mintea (și sufletul) copilului nu poate înțelege altceva decât că el este vinovat pentru decizia luată, că el le-a produs suferințe mamei și / sau tatălui. Părinții, în dorința nerostită sau neconștientizată uneori de a „se răzbuna”, interzic sau restricționează celui alt partener de cuplu dreptul (și obligația!) de a-și petrece timp privilegiat alături de copil. În tot acest vârtej sunt atrași bunicul, bunica, mătușa și unchiul. Copilul simte că pierde tot iar, în planul dezvoltării sale, va regresa sau stagna (în cel mai bun caz) încercând să își dezvolte comportamente de apărare, astfel încât să facă față situației: va minți, va ascunde, va scurtcircuita comunicarea cu părinții, va avea tendințe de abandon școlar. Lăsând la o parte tulburările de somn, alimentație și de creștere, pot apărea adicțiile de tutun, medicamente sau droguri.

Chiar și în situațiile fericite, în care mama și tatăl și-au înțeles rolurile și în care consideră că în planul acestei relații parentale nu se va modifica nimic, copilul trece printr-o perioadă mai mult decât dificilă: uneori se consideră vinovat pentru ruptura dintre mamă și tată; el nu poate înțelege ce anume se întâmplă cu familia lui. Un divorț marchează copilul, însă diplomația părinților, atitudinea acestora de asigurare a existenței iubirii neschimbate pentru copil îl ajută să depășească – în timp - momentul.

Mai sunt situațiile în care, femeia și bărbatul nu mai au nimic în comun, însă trăiesc împreună pentru a-și asuma parentalitatea. Dar ei nu mai comunică, sunt în rivalitate în rolurile lor de părinți, se contrazic și sunt confuzanți pentru copil. Amândoi suferă în această relație profund frustrantă afectiv, dar nu vorbesc despre asta, nu au curajul să se separe. În mod cert, copilul simte și înțelege că totul este doar o aparență și va începe destul de curând să se adapteze, paleta comportamentală fiind foarte vastă: va resimți în egală măsură frustrare, nu va avea parteneri de discuție în care să aibă încredere, până la a începe să fructifice inconsecvența părinților pentru satisfacerea tuturor

Prima liturghie greco-catolică în biserica din Fiziș după 65 de ani

După 65 de ani, duminică, 8 septembrie, 2013, s-a celebrat prima Sfânta Liturghie greco-catolică în biserica parohială din Fiziș, protopopiatul de Beiuș.

Biserica greco-catolică din localitate a fost confiscată de regimul comunist în 1948 și dată Bisericii Ortodoxe, odată cu scoaterea în afara legii a Bisericii Greco-Catolice. După căderea regimului comunist greco-catolicii din localitate au cerut constant reprezentanților Bisericii Ortodoxe să fie lăsați să celebreze alternativ în biserică, cerere respinsă de partea ortodoxă.

În urma refuzului sistematic al Bisericii Ortodoxe de a permite greco-catolicilor accesul în biserica din Fiziș, în 2007 parohia greco-catolică din localitate a deschis proces pentru recuperarea bisericii. Procesul a fost câștigat definitiv și irevocabil pe data de 5 martie 2013 de către parohia greco-catolică, la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Pe data 3 septembrie, 2013, reprezentanții parohiei ortodoxe din Fiziș au predat pe cale amiabilă biserica greco-catolică din localitate parohiei greco-catolice al cărei paroh este Pr. Adrian Man. Reprezentanții parohiei ortodoxe au refuzat celebrarea alternativă, soluție practică propusă încă de la început de către partea

greco-catolică, eliberând lăcașul de cult.

Până la întararea în biserică, greco-catolicii din Fiziș și-au desfășurat serviciile religioase într-o sală de clasă din școala din localitate.

Biroul de presă

Pelerinaj la Mănăstirea...

(urmare din pag. 7)

nouă de către Dumnezeu. Cadoul Ei inestimabil este Isus, care deși este atât de prețios nu-L reține pentru Ea ci ni-L dăruiește nouă oamenilor.

La ora 6.00 a fost celebrată o Sfântă Liturghie. Sfânta Liturghie de la ora 8.00 a fost precedată de Utrenia sărbătorii Adormirii Maicii Domnului.

Pelerinajul s-a încheiat cu Liturghia arhierască de la ora 10.00, fiind cel mai important moment al pelerinajului, cu trăirea sufletească la cotele cele mai înalte.

Aveam inimile îndreptate spre Cer, unde Fecioara Maria s-a înălțat și a fost încoronată ca Regină. În atmosferă de sărbătoare și bucurie, Regina Cerului ne este întotdeauna aproape și ne încununează sufletul, pentru rugăciunile și devoțiunile pe care i le adresăm.

(urmare din pag. 8)

dorințelor (fundamentate sau nu). Părinții cedează adesea, deoarece își doresc „măcar ca părinți să nu fim în situație de eșec”, producându-i copilului un mare dezavantaj în dezvoltarea sa.

În viața de zi cu zi, în care „gestionarea” casei și creșterea copiilor implică controverse, uneori uităm să implicăm și copiii. De la cea mai mică vârstă el poate participa alături de părinți la discuții despre „ce mâncăm”, „ce salariu avem”, „cum împărțim banii pentru...”. Chiar dacă discuția dintre mamă și tata este

La sfârșitul Sfintei Liturghii, preasfințitul Virgil a înmănat 7 cruci eparhiale și 22 de diplome unor credincioși, ca semn de recunoștință pentru implicarea lor în viața bisericii.

Pelerinii au primit iconițe cu Regina Îngerilor, fiind o copie după mozaicul de pe peretele Altarului.

Credincioșii s-au implicat în pregătirea agapelor frățești de seara și cea de la sfârșitul pelerinajului.

Mulțumim Sfintei Fecioare, că ne-a adunat ca o adevărată Mamă în jurul Ei, ca să-i spunem necazul, să-i spunem bucuria, să-i primim mângâierea și zâmbetul, pacea și liniștea, să ne dea harul necesar întăririi slăbiciunii noastre, harul de a ne apropia mai mult de universul iubirii divine, și apoi darul ca să-L primim pe însuși Isus.

în contradictoriu, însă echilibrată și cu respect reciproc, copilul va înțelege că există un spațiu de negociere, că cineva trebuie să argumenteze pentru a-i fi împărtășită opinia, că nu este criticată persoană, ci opinia sa – deci va avea curajul să-și exprime opinia și în afara casei. Că trebuie să înveți să tolerezi opinia celuilalt și că trebuie să îți adaptezi comportamentele și în funcție de ceilalți nu doar de propria-ți dorință. Că poți amâna, temporiza o discuție atunci când cineva este prea obosit sau abătut și are nevoie de o îmbrățișare și că poți oricând să spui: „Scuză-mă! Am greșit!”.

Prima Spovadă și Împărtășanie solemnă la Marin

“Lăsați copiii să vină la Mine, că a unora ca aceștia este Împărăția Cerurilor!”

Sărbătoarea „Adormirii Maicii Domnului” din anul acesta a fost celebrată cu multă emoție în parohia noastră, deoarece șase copii, după o pregătire prealabilă, au săvârșit pentru prima dată Taina Mărturisirii, purificându-și haina sufletului, apoi în cadrul Sfintei Liturghii au primit pentru prima dată în mod festiv pe Isus Cristos sub chipul pâinii și al vinului în Sfânta Euharistie.

La sfârșitul Sfintei Liturghii copiii au primit ca amintire câte o diplomă pentru a-și aminti mereu de acest moment atât de important din viața lor și o Biblie pentru copii. A fost o mare bucurie pentru copii, familiile acestora, dar și pentru întreaga comunitate.

Fie ca această bucurie a primirii primei sfinte împărtășanii festive să se transforme în fericire, în dorința de a fi mai buni cu cei din jurul lor și ca acești copii să se întărească în credință și să ur-

meze prin faptele lor de zi cu zi Evanghelia lui Isus.

Pr. Mihai ȘOFINETȚI

Iosif Vulcan a fost comemorat la Holod

Sâmbătă, 07 septembrie a.c., în Biserica Sfântul Nicolae din Holod s-a celebrat parastasul în memoria lui Iosif Vulcan, în prezența a numeroase oficialități centrale și locale (D-na Rovana Plumb - Ministrul Mediului, Dl. Lucia Varga - Ministru delegat pentru Ape, Paduri și Piscicultură, Dl. Ioan Mang - senator de Bihor, Dl. Gavrilă Ghilea - senator, Dl. Claudiu Pop - Prefectul județului Bihor, Dl. Cornel Popa - Președintele Consiliului Județean Bihor) dar și a unei delegații de români greco-catolici din Letavertes (Ungaria), - comună înfrățită cu Holodul.

Iosif Vulcan s-a născut în 1841, într-o familie de preot greco-catolic, reputatul om de cultură aducând o contribuție extraordinară literaturii prin faptul de a fi fost întemeietorul revistei Familia, cea care a avut menirea de a răspândi cultura românească în Transilvania.

În cuvântul de învățătură, pr. Eduard Roman a evocat personalitatea academicianului - „Fiu al Satului”, ca demn urmaș al Școlii Ardelene, subliniind totodată apartenența acestuia ființei neamului românesc. După celebrarea parastasului, întreaga delegație a depus coroane la statuia lui Iosif Vulcan aflată în centrul localității.

În discuțiile private ce au urmat momentului

religios, cei trei preoți concelebranți (Pr. Protopop de Holod, Gheorghe Seica, Pr. Ioan Florin Tătar - Parohul comunității locale și pr. Eduard Roman - Administratorul Seminarului “Sfinții Trei Ierarhi” din Oradea) s-au întreținut minute bune cu oficialitățile centrale, cei din urmă recunoscând importanța și contribuția Bisericii Greco-Catolice la unificarea Statului Român prin personalitățile de seamă, ce de-a lungul veacurilor a dat numeroși martiri și oameni de cultură poporului nostru.

Pr. Ioan Florin TĂTAR

Martirii, comemorați la Ip

Parohia Greco-Catolică „Înălțarea Domnului” Ip, a organizat sâmbătă, 14 septembrie, de sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci, la Monumentului Eroilor, comemorarea martirilor de la Ip și din împrejurimi, uciși în noaptea de 13-14 septembrie 1940.

Astfel, cu începere de la ora 10.00, s-a celebrat Sfânta Liturghie oficiată de pr. Gheorghe Țurcaș - vicarul foraneu al Silvaniei și pr. Nicolae Bodea - protopop al Șimleului împreună cu un sobor de preoți. Alături de un număr considerabil de credincioși a asistat la Sfânta Liturghie și preotul reformat. „Doar rugăciunea comună și unitatea de simțiri ne vor ajuta să arătăm că noi comemorăm nu pentru a condamna, ci pentru a ierta. Trebuie să-i ajutăm și pe alții să înțeleagă că nu există, pentru cei care cred în Cristos și în Evanghelie, decât o cale în a vindeca cu adevărat tot ceea ce toții considerăm o atrocitate și o rană care a devenit comună, și această cale este jertfa încoronată de iertare..” a afirmat părintele Nicolae Bodea în cuvântul său de învățătură.

A urmat ceremonia depunerilor de coroane și

jerbe de flori în cadrul programului organizat de oficialitățile județene și locale la Mormântul Martirilor. Programul a continuat cu o ceremonie religioasă la Monumentul Eroilor, în cadrul căruia parastasul a fost oficiat către reprezentanții Bisericii Greco-Catolice, încheiat cu depunere de coroane și jerbe de flori și cu un moment oferit de copiii de la Școala Gimnazială din Ip.

Prezența la eveniment a oficialităților sălăjene, împreună reprezentanții instituțiilor a fost un semn puternic al dorinței comune ca evenimente precum cele comemorate să nu se mai întâmple niciodată pe aceste meleaguri.

Pr. Cristian BORZ

Renovare și sfințire de cruce la Racova

Ziua *Înălțării Sfintei Cruci* a reprezentat un moment de îndoită sărbătoare pentru comunitatea greco-catolică din localitatea Racova, jud. Satu Mare. În după-amiaza zilei de 14 septembrie a.c., a avut loc sfințirea crucii ridicate în memoria preotului filosof Ioan Miclea și a fratelui acestuia, Teodor Miclea.

Momentul solemn a început cu participarea activă a credincioșilor din localitate și a invitaților, la *Acatistul Sfintei Cruci*. După Acatist, întreaga adunare a ieșit în fața capelei din Racova, acolo unde, din anul 2003, stă ridicată crucea în amintirea celor două mari personalități ale micii localități sătmărene. Din pricina intemperiilor crucea s-a degradat treptat, însă prin bunăvoința unui credincios din Racova și a grijii

părintelui paroh Adrian Botea, a fost renovată.

După sfințire, părintele paroh a adresat mulțumiri Bunului Dumnezeu și sufletelor care împărtășesc chiar și în ziua de astăzi iubirea divină în lume. A amintit de asemenea, rolul crucilor ridicate în diferite locații sau la intersecțiile de drumuri, ce stau ca și amintire a iubirii lui Dumnezeu față de om, și înaintea cărora omul trebuie să arate respectul cuvenit.

Pr. Cristian LASLO

Hramul bisericii greco-catolice din Iaz

În fiecare an la sărbătoarea *Nașterii Maicii Domnului*, biserica greco-catolică din localitatea Iaz, județul Sălaj, își sărbătorește hramul. Ca de fiecare dată, și în acest an, pe data de 8 Septembrie, credincioșii din Iaz și-au pregătit haina de sărbătoare, întâmpinând preoți și credincioși din parohiile învecinate sau mai îndepărtate.

Sfânta Liturghie ce a început la orele 11.00, a fost condusă de părintele Șanta Ioan (paroh în Plopiș, jud. Sălaj), alături de preoții: Vasile Pop (Iaz), Vasile Aciu (Zalău), Gavril Șandor (Cosniciu de Jos), Cristian Borz (Bădăcin), George Chiș (Valcău de Jos), Cristian Laslo (Bobota) și ipodiaconul Ciprian Burdaș. Alături de credincioșii din Iaz și de fiii satului prezenți pentru această sărbătoare, a participat și un număr mare de credincioși veniți din parohiile Vicariatului Silvaniei.

Cuvântul de învățătură a fost ținut de către pr.

Cristian Laslo, care a subliniat importanța sărbătorii nașterii Maicii Domnului în istoria mântuirii și rolul rugăciunii către Fecioara Maria în viața de zi cu zi a credincioșilor. De asemenea, a salutat inițiativa credincioșilor veniți din alte parohii pentru a se uni în rugăciune alături de comunitatea din Iaz.

După împărtășirea cu Sfintele Taine, credincioșii au avut ocazia să schimbe impresii și realități trăite astăzi în micile comunități greco-catolice, continuând prin prezența lor la Iaz o tradiție ținută din generație în generație.

Pr. Vasile POP

Trei preoți greco-catolici, cetățeni de onoare ai localității Bădăcin

Localitatea sălăjeană în care a trăit renumitul om politic Iuliu Maniu, a sărbătorit 800 de ani de existență documentară. Cu acest prilej, Bădăcinul a fost gazda unor manifestări la care au luat parte oficialități sălăjene, fii ai satului și sute de persoane. Evenimentul s-a desfășurat pe parcursul zilelor de 24-25 august (a.c). Acest moment omagial a fost organizat de către Primăria și Consiliul Local al Comunei Pericei, în colaborare cu Parohia Greco-Catolică și Centrul de Cultură și Artă al Județului Sălaj.

Cu acest prilej, sâmbătă 24 august, în cadrul ședinței extraordinare a Consiliului Local au devenit cetățeni de onoare ai localității Bădăcin părintele Simion Man, post-mortem, părintele Gheorghe Țurcaș și părintele Cristian Borz.

Părintele Simion Man s-a născut la Bădăcin-Sălaj la 8 mai 1910, dintr-o familie de țărani, cu foarte mulți copii. Tatăl său Gheorghe Man a fost văr cu Iuliu Maniu. Părintele Simion și-a făcut studiile liceale la Șimleu-Silvaniei la Liceul „Simion Bărnuțiu”, iar cele teologice: doi ani la Gherla, doi la Oradea, absolvindu-le în 1933. În 1936 este numit paroh la Bădăcin, părintele Simion Man, fiind hirotonit de către I.P.S. Valeriu Traian Frențiu, episcop de Oradea.

La Bădăcin l-au aflat evenimentele din septembrie 1940, după Dictatul de la Viena, când mai mulți soldați unguri au murit în urma otrăvirii apei din fântâni, la cucerirea comunei. În 14 septembrie 1940, de ziua Sfintei Cruci, a fost condamnat la spânzurătoare de ocupanții hortiști, a fost, însă, eliberat în schimbul unui maghiar condamnat la Aiud. La 1 decembrie 1948 este arestat pentru nesemnarea trecerii la ortodoxie.

În 1956, de Paști, va face o vizită episcopilor: Dr. Iuliu Hossu, Dr. Alexandru Rusu și Dr. Ioan Bălan, care se aflau în domiciliu forțat la Curtea de Argeș. A ținut o permanentă legătură cu preoții aflați în rezistență catolică. În casa sa a poposit de două ori I.P.S. Dr. Alexandru Todea, viitorul cardinal, chiar în timpul opresiunilor comuniste. În plină clandestinitate oficia Sfânta Liturghie în casa proprie la care asistau credincioși chiar și din părțile lăpușene. După eliberarea Bisericii, în decembrie 1989, participă activ la reorganizarea eparhiei de Maramureș alături de preoții Lucian Mușan, actualul arhiepiscop major de la Blaj, Alexandru Mesian, episcop de Lugoj și Simion Mesaroș, canonic

de Baia Mare. Moare în anul 1999 la Baia Mare.

Părintele Gheorghe Țurcaș s-a născut la 3 martie 1940, în localitatea Horoatul Crasnei, județul Sălaj, din părinții Teodor și Irina, de religie greco-catolică. În anul 1971 este student la Institutul Teologic de grad Universitar din Sibiu, curs de zi.

În toamna anului 1974, era înscris în anul IV de studii, a fost hirotonit preot și trimis în Parohia Supurul de Sus, județul Satu-Mare. În anul 1975 a absolvit Facultatea de Teologie, iar în vara anului 1976 a susținut examenul de Licență în Teologie, catedra de Omiletică și Catehetică. În perioada februarie 1977 până în 31 ianuarie 1986 a funcționat ca preot la Parohia Bădăcin, comuna Pericei, județul Sălaj. În această perioadă de 9 ani, pe lângă activitatea pastorală a desfășurat și o bogată activitate administrativă: a reînnoit acoperișul cu șindrilă nouă din Maramureș, de la biserica veche, monument istoric; a renovat interiorul de două ori, a făcut garduri, porți la biserică și a pietruit drumul de la Biserică la Căminul Cultural din sat; a construit o casă parohială cu trei nivele, garduri, porți, anexe gospodărești.

În toată activitatea preoțească a avut tot timpul în vedere acțiunea de culturalizare a locuitorilor orașului, astfel a participat la multe acțiuni de natură culturală, diferite comemorări ale unor personalități transilvănene: dezvelirea bustului omului de cultură Ardelean Ioan Senior de la Supurul de Sus, autor al cărții „Oameni de seamă din Sălaj”; aniversarea Bibliotecii Orășenești din Șimleu, la 50 de ani, cu denumirea „Alexandru Șterca Șuluțiu” – fost vicar foraneu al Silvaniei și din 1850 primul mitropolit al Blajului; aniversarea

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

lui Ștefan Bathory - principe al Transilvaniei și rege al Poloniei; dezvelirea plăcii comemorative a primului director al Liceului românesc din Șimleu, Dr. Ioan Osian; dezvelirea bustului vicarului foraneu al Silvaniei Petru Cupcea, cu denumirea Școlii din Supurul de Jos unde a fost preot și director; simpozion la Zalău despre marele cărturar și patriot Simion Bărnuțiu; diferite manifestări la Șimleu și Bădăcin cu privire la personalitatea marelui om politic Iuliu Maniu; simpozion la Șimleu despre personalități de seamă ale Sălajului; a participat împreună cu consilierii Primăriei Șimleu la acțiunile de înfrățire a orașului Șimleu cu orașul Nyirbator din Ungaria.

Părintele Cristian Borz a fost hirotonit preot în 28 februarie 1999 de către PSS. Virgil Bercea, iar din 19 decembrie 1999 a fost numit administrator parohial în nou înființata parohie greco-catolică din localitatea Bădăcin. În anul 2004 începe construcția noii biserici parohiale, care va fi sfințită pe 25 iulie 2010, ocazie cu care va primi din partea episcopului greco-catolic de Oradea, Dr. Virgil Bercea, distincția „Crucea pectorală”. În același an începe demersurile pentru construcția unei noi case parohiale la Bădăcin. Este cofondator al revistei de spiritualitate creștină „Flori de Crin” la care din anul 2008 este redactor șef.

În toată această perioadă s-a implicat activ în promovarea valorilor culturale și istorice a localității Bădăcin prin organizarea de simpozioane, articole în presă, parteneriate locale, județene și internaționale. A dat numeroase interviuri în presa locală: „Magazin Sălăjean”, „Sălăjeanul”, „Graiul Sălajului” și în cea națională „TVR1”, „Național TV”, „Digi 24 Național”, „Radio România Actualități”.

A scris numeroase articole în reviste de cultură precum „Caiete Silvane”, „Magazin Istoric”, „Tribuna”, articole religioase în revista „Vestitorul” din Oradea și „Flori de Crin” din Șimleu-Silvaniei.

Este redactor al cărții „Florilegiu Omiletic” apărută în anul 2010 la editura „Scriptorium” din Baia-Mare. În anul 2012 scrie „Monografia satului Bădăcin și a familiei Maniu” apărută la editura „Caiete Silvane” din Zalău. Este vice-președinte al Fundației „Iuliu Maniu – Ion Mihalache” din București și membru fondator al Fundației „Corneliu Coposu”, Filiala Sălaj. S-a implicat activ în reabilitarea Casei Memoriale „Iuliu Maniu” din Bădăcin și în recuperarea obiectelor care au aparținut familiei Maniu. În anul 2011 a înființat un muzeu dedicat marelui om politic Iuliu Maniu la demisolul bisericii greco-catolice din Bădăcin, acordându-i-se în anul 2012 o „Diplomă de Onoare” din partea Direcției Județene pentru Cultură și Patrimoniu Național Sălaj.

În anul 2006 a înființat un site, <http://www.iuliumaniu.ro> prin care a promovat valorile culturale ale satului Bădăcin.

Ioana GALE

Biserică dedicată ritului bizantin, consacrată

O adunare de peste șapte sute de credincioși, doi episcopi și peste 25 de preoți au participat duminică, 8 septembrie, la sfințirea bisericii române unite cu Roma, greco-catolice. Este vorba de capela dedicată Sf. Antonie a fostului spital Belfanti care a fost adaptată conform tradiției orientale după ritul bizantin, mulțumită muncii părintelui Andrei Meseșan, paroh al Comunității parohiale române și cu sprijinul a multor voluntari.

Slujba a început cu o procesiune care, începând de la Biserica parohială din Ostiglia, a adus pe PSS Virgil Bercea, Episcop de Oradea Mare și pe S.E. Mons. Roberto Busti, Episcop de Mantova, la biserica românească, continuând cu Sf. Liturghie greco-catolică. PSS Virgil a dăruit Episcopului Busti un engolpion, icoană sfântă a Maicii Domnului care este purtată de episcopii orientali, conferindu-i deasemenea parohului, don Bruno Ghiroldi, demnitatea de stavrofor, crucea pectorală bizantină. Semne de apropiere bisericească față de care parohul, părintele Andrei și-a manifestat recunoștința: „Mulțumesc tuturor celor din Ostiglia nu numai că m-au primit ca pe un frate și m-au susținut - a spus - și autorităților care m-au ajutat să ajung la realizarea acestui obiectiv”. La Ostiglia este prima biserică bizantină românească din zona de Mantova, la care se adună românii greco-catolici din Mantova, dar și din Basso Modenese, din Rodigino și din Basso Veronese. A doua capelă se înființează la Mantova, în oraș. Slujbele în limba română se vor ține duminică la ora 10.30.

Sursa: <http://www.bru-italia.eu>

O VIZITĂ SACRĂ

La solicitarea parohiei „Schimbarea la față” din cartierul Velența - Oradea, reprezentată prin Părintele Paroh și Protopop Buboii Gavril, Corul “Buna Vestire” din Arad a răspuns prezent în prima duminică a lunii august 2013.

Câteva date din istoria corului:

Data nașterii - 20 octombrie 1996 - când la inițiativa Prof. Șimonca Artemiu, cu sprijinul Comitetului Protopopial, s-au procurat partiturile liturgice ale Părintelui, Compozitorului și Dirijorului Francisc Hubic.

Se menționează de un real folos, sprijinul acordat de către Prof. Oros Iuliu, care a urmărit cu mult interes sânguința cu care membrii corului și-au însușit Liturgia Sf. Ioan Gură de Aur, într-un timp relativ scurt.

Considerăm potrivit, a menționa, aportul Prof. Șimonca Artemiu, care este unul din elevii Pr. Francisc Hubic, ajungând la 14 ani să fie primit în Colectivul Pr. Francisc Hubic.

În cei 17 ani corul de la Arad a răspuns, prin cânt, în parohiile greco catolice din județul Arad și la Timișoara sau parohia greco catolică din localitatea Plopiș - județul Sălaj.

În acest mod corul a fost solicitat la diverse festivități - sfințire de biserici, cruci, cununii, concerte, colinzi.

Mai apoi un articol apărut în revista - Viața creștină nr. 17 (207) septembrie 1998, purtând titlul “La Arad se cântă Liturgia Părintelui Francisc Hubic”

Și în final, așa cum revista amintită încheia astfel: “Opera părintelui Hubic trebuie continuată, iar cei care mai suntem, privim, din orizontul continuității, să formăm tineretul în predarea ștafetei”

Artemiu ȘIMONCA

Revista – *Viața creștină* nr. 17 (207) - septembrie 1998

Correspondență din țară

La Arad se cântă Liturgia Părintelui Francisc Hubic

Destinul majorității generației noastre, a celor născuți după Marea Unire, în nordul Ardealului, a fost să ne părăsim locurile natale în toamna anului 1940, ca urmare a Diktatului de la Viena. Ne despărțeam de familii, de rude, de prieteni, de colegi, de profesori. Fiecare în parte și toate la un loc erau pierderi neînlocuibile.

Noi, cei plecați din Oradea, aparținând Bisericii greco-catolice, stabiliți în alte localități, ne-am dat seama, că am mai pierdut ceva, care făcea parte din universul nostru spiritual, și anume: corul Părintelui Francisc Hubic, față de care părinții și chiar noi, ca adolescenți ce eram, aveam un adevărat cult.

Neuitate au rămas liturgiile oficiate în Catedrală la marile sărbători, concertele de colinzi, Te Deum-urile, când corul și orchestra revărsau peste noi imnurile laudației într-o atmosferă solemnă de rugăciune și adorație.

Așa se explică și inițiativa inginerului Artemiu Șimonca, plecat din Oradea ca elev de liceu în 1940, de a cânta acum, după atâția ani, Liturgia Sfântului Ioan Gură-de-Aur, a Părintelui Francisc Hubic, în capela greco-catolică din Arad. Inițiativa a devenit o realitate concretă în ziua de 20 octombrie 1996. Trebuie să precizăm că la Arad nu s-au restituit încă nici una din cele două biserici existente în 1948, situație care a întârziat finalizarea multor inițiative sau demersuri generoase.

Talentul nativ pentru muzică a lui Artemiu Șimonca, susținut de o cultură muzicală dobândită din copilărie și perfecționată la Conservatorul Municipal din Lugoj în perioada 1940-1943 ca elev al lui Filaret Barbu (pian) și P. Stan, dirijorul corului „Ion Vidu” (armonie, contrapunct), i-au dat posibilitatea să formeze și să instruiască un cor mixt de 25 persoane care cântă pe patru voci. Pe parcursul liturghiei, inginerul Șimonca cumulează trei atribuții: dirijor, organist și corist.

Se știe, liturgia Părintelui Francisc Hubic are la bază muzica religioasă a lui G. Muzicescu, fragmente preluate și armonizate. Majoritate sunt însă creațiile personale: cele trei cântări de la început, apoi „Pe tine te laudăm(...)”, „Cuvine-se cu adevărat(...)”, „Unul Sfânt(...)”, „Văzut-am lumina (...)” ș.a.. A introdus în liturghie și „Tatăl nostru” al lui Ciprian Porumbescu.

Am urmărit cu interes strădania prietenului Artemiu Șimonca, începând cu primele drumuri la Oradea pentru procurarea partiturilor, continuând cu munca de transcriere și adaptare a unor pagini, zecile de repetiții cu corul și, în final, participarea la Sfânta Liturghie.

Când a fost felicitat de clericii noștri, de cunoștințe și prieteni, a răspuns cu modestie: „Opera Părintelui Hubic trebuie continuată. Eu am privit lucrurile din orizontul continuității. În etapa următoare avem obligația să formăm tineretul care să preia ștafeta.”

C. Maior

Vacanța într-un „Colț de Rai”

Asociația „Ave Miriam” - de pe lângă Parohia Greco-Catolică Valea lui Mihai - și-a încheiat programul zilnic de vară, odată cu apropierea sfârșitului vacanței. Copiii din Valea lui Mihai au avut ocazia să petreacă zilnic timpul într-un mod plăcut în oratoriul „Colț de rai”.

În această vară, Oratoriul a fost un loc îndrăgit de un număr de 40 de copii din care 30 prezenți aproape zilnic. Toți s-au bucurat de o constantă bună dispoziție datorată, mai ales, pedagogului Carmen Zima care le-a organizat timpul, condimentându-l cu joc, lecturi biblice, discuții, îndeletniciri artistice, excursii, sport și dans. Împreună am dobândind cunoștințe culturale și practice, descoperind atracții locale, precum Muzeul orașenesc, dar și regionale, precum Casa țărănească din Galoșpetreu, ferma de struți din Tarcea, Biserica „ruteană” (greco-catolică) și splendidul castel Karoly din Carei. Tot împreună am devenit mai mari și mai apropiați unul de altul, descoperind frumusețea prieteniei între noi, cu tinerii studenți teologi din Pavia (Italia) și cu copiii din Carei, de la centrul de joacă „Căsuța Teodorei” de pe lângă Parohia Greco-Catolică de limbă maghiară din Carei, dar și al carității cu copiii din centrul de plasament de tip familial din Galoșpetreu, parte a impresionantului lanț creat din iubire de către fratele Bojta Csaba.

Din program, nu au lipsit nici incursiunile în țina limbii engleze alături de profesorul Baricz Nanasi Ferenc. Totul a fost posibil datorită părinților care ne-au acordat încredere și au contribuit la costurile derulării programului, alături de Primăria orașului Valea lui Mihai - prin bunăvoința domnului primar Nyako Jozsef și a consilierilor locali și alături de Savor Trascom și

Savmer Brutăria Casei - prin bunăvoința familiei Savu și a domnului dr. Furău Gheorghe. Mulțumim tuturor acestor sponsori, colaboratorilor pedagogi, printre care Margareta Zacota, și domnului profesor Suhany Sandor, care a asigurat desfășurarea colaborării cu Asociația Kinder Missionswerk din Aachen, care a contribuit la amenajarea centrului.

Sfârșitul acestei Școli de vară, care va continua și la anul, a fost marcat cu un mult așteptat bal mascat, în 30 august. Bucuria copiilor a fost întreruptă doar o singură dată cu anunțul încetării „grădiniței” (vorba lor), anunțate cu un inevitabil amestec între regret, nostalgie și iubire pedagogică din partea Asociației.

S-a lansat, însă, invitația de a ne urmări și căuta și pe mai departe, căci acest program de vară este doar o parte a proiectului „Colț de rai” care continuă, de două ori pe săptămână, și în timpul anului școlar cu diverse activități. Vom desfășura activități recreative și îndeletniciri artistice și artisanale și oferim spațiul pentru organizarea de aniversări pentru copii.

Asociația Ave Miriam

Optimism la început de an școlar

Moment de emoție și mare bucurie pentru cei aproximativ 800 de elevi care au participat luni, 16 septembrie a.c., la deschiderea anului școlar la Liceul Greco-Catolic „Iuliu Maniu” din Oradea. Festivitatea s-a desfășurat în curtea școlii și a debutat cu un *Te Deum*, oficiat pentru începutul anului școlar, celebrat de PSS Virgil Bercea, episcopul greco-catolic de Oradea.

„Mă bucur să vă salut la începutul anului școlar. Ne-am rugat pentru voi, ca Dumnezeu să vă dea înțelepciune, să învățați bine și să aduceți bucurie părinților și profesorilor voștri. De asemenea, ne-am rugat ca bunul Dumnezeu să vă țină aproape de neam și de biserică”, le-a spus episcopul Virgil Bercea elevilor prezenți la festivitate.

La rândul său, Andrei Cristea, directorul școlii, le-a mărturisit că i-a lipsit acel freamăt specific începutului de an școlar și că oricât de bogată arhitectural ar fi clădirea, fără prezența elevilor este goală. „Dragi elevi, sunteți plini de energie. Vă rog să vă folosiți de această energie pentru a deveni mai buni, mai bogați spiritual,

spre împlinirea părinților voștri. Aveți drepturi, dar și obligații, pentru că nicio societate nu poate progresa fără reguli. Numai voi puteți schimba ceva în această țară și în această lume. Aveți o mare responsabilitate, dragii mei”, a mai spus directorul școlii. El și-a manifestat speranța că „acea sămânță pe care semănătorul o seamănă va încolți în sufletele lor și că rezultatele nu vor întârzia să apară”. Înainte de a da citire grupelor pe clase, Andrei Cristea i-a felicitat pe cei care au pășit pentru prima oară în această școală, și le-a urat un an roditor cu rezultate deosebite.

„Aproximativ 800 de elevi au început astăzi anul școlar, de la grădiniță, până la clasa a XII-a. Avem și sistemul Step by Step, care a debutat aici, la Oradea, în anul 1998. Ne bucurăm că, de la an la an, este un liceu tot mai căutat”, ne-a declarat Anton Cioba, purtătorul de cuvânt al Episcopiei greco-catolice de Oradea.

Loredana IONAȘ www.crisana.ro

Aniversarea Casei celor fără casă

Centrul Social Maria Rosa a împlinit frumoasa vârstă de **2 ani**, momentul fiind sărbătorit cu toate persoanele care vin și beneficiază de serviciile din cadrul Centrului Social Maria Rosa (casa). De data aceasta li s-a oferit un prânz festiv și, dacă în fiecare zi ei trebuie să își ia mâncarea de la bucătărie, în această zi festivă au fost serviți la masă de către voluntari și angajați.

La 2 ani de la deschiderea Centrului, uitându-ne în urmă, ne dăm seama de lucrurile extraordinare realizate. Centrul, a devenit „casă” multor persoane care nu mai au un cămin. Când vorbim de „casă” ne referim la faptul că aceste persoane aici, la noi, fac lucrurile pe care noi le facem acasă: mănâncă, se îmbracă, se spală.

număr de **205** persoane, iar numărul dușurilor efectuate a fost de **1.572**. Astfel, prin asigurarea condițiilor optime necesare menținerii și realizării igienei corporale am facilitat reintegrarea socio-profesională a persoanelor fără adăpost.

Serviciul Cantina Socială, a permis servirea mesei calde zilnice în condiții decente a unui număr de 120 persoane aflate în situații de dificultate.

La 2 ani de la deschiderea **Dușurilor Sociale**, am oferit sprijin în efectuarea igienei corporale unui

De asemenea s-au diversificat activitățile și în cadrul **Serviciului Centrul de zi pentru copii „Gabriele”**. În cursul ultimului an, 8 copii au participat la activitățile desfășurate în cadrul serviciului, activități educative și non - formale, activități recreative - tabăra de vară, bilunar au participat la o oră de educație pentru sănătate susținute de un asistent medical, și la alte activități bazate pe nevoile individuale specifice fiecărui copil. Atât copiilor cât și membrilor familiei le-au fost asigurate îmbrăcămintea adecvată fiecărui sezon și accesul la dușurile sociale. Copiii care frecventează zilnic Centrul de Zi, au de asemenea asigurată o masă caldă zilnică.

La finalul celor 2 ani de activități derulate în cadrul Centrului Social Maria Rosa suntem în continuare preocupați de creșterea calității serviciilor oferite semenilor noștri aflați în nevoie.

Ioana GHERASIM

Weekend în natură

Așa cum bine a spus Cardinalul Iuliu Hossu „Credința noastră este viața noastră!” Și pentru că, credința fără caritate nu aduce rod și, caritatea fără credință ar fi un sentiment lipsit de consistență, noi, voluntarii, datorită credinței vedem chipul lui Cristos reflectat în cei care ne cer ajutorul și contaminați de iubirea Lui nu putem sta impasibili. Schimbare este cuvântul nostru de ordine și odată cu schimbările pe care le facem cu noi înșine încercăm să schimbăm și lumea în care trăim.

La sfârșitul lunii iunie 2013 Asociația Caritas Eparhial Oradea ne-a dăruit un sfârșit de săptămână minunat la Stana de Vale. Pe scurt am ajuns în 28 seara, ne-am instalat, peste așteptări, de confortabil. Prin grija pr. Vasile am avut parte de căldură plăcută în camere și între noi. Sâmbătă dimineața am fost prezenți cu toții la celebrarea Sfintei Liturghii, fiind sărbătoarea Sfinților Apostoli Petru și Pavel. Ținută afară, în natură, cântările noastre se contopeau cu ciripitul vesel al pasărilor, cu razele mângâietoare ale soarelui și adierea vântului. Seara, ne-am adunat cu plăcere în jurul focului, unde pr. Vasile a inițiat discuții pe tema samariteanului milostiv, a renunțării dar și pentru a ne cunoaște mai bine. Tot la lumina și căldura focului, Delia și noi toți ca printr-o magie am transformat cartofii, ciupercile, mămăliga, pâinea, micii și carnea de pui în bunătați delicioase. Ne-am distrat cu diverse jocuri uitând de vârstă și timp.

Duminică la orele 10.00, iarăși Sfânta Liturghie în aerul pur al dimineții. Aer pe care l-am inspirat cu

mare pofta făcând și drumeții la Izvorul Minunilor și mai departe. Dar pentru că muntele e ca viața însăși, plin de sușuri și coborâșuri, capricios și imprevizibil, singura modalitate de-a te simți bine, e să-l iei așa cum e, știind că după ploaie apare negreșit soarele, că prăpastia e periculoasă, doar, dacă te apropii prea mult de marginea ei și, că-n abundența de verde, își vor face loc o multitudine de alte culori. Într-un cuvânt a fost o ieșire în natură deosebit de reușită, care cu siguranța ne-a îmbogățit și sufletește.

Mulțumim Caritas!

Dana P.

Creștem împreună!

Caritas Eparhial Oradea a deschis un centru educativ de circa un an și jumătate și a inițiat un nou parcurs educativ și speră să-l continue și în viitor. În acest an, tabăra de vară având ca temă motto-ul „Creștem împreună” a fost o experiență nouă pentru toți participanții. Tabăra s-a ținut din 26 la 30 august la Ionaiș cu participarea coordonatorului centrului educativ, doi preoți și un grup de voluntari din Faenza, Sicilia, Germania și România.

În cele cinci zile copiii și adolescenții centrului s-au cunoscut mai bine și au învățat să se accepte și să îi accepte pe ceilalți cu defectele și calitățile lor, de a avea o persoană care organizează ziua întreagă, de a-i respecta pe ceilalți și locul unde se aflau, au înțeles ce înseamnă a fi responsabil, au învățat să nu le fie frică că vor greși, au învățat să execute tot ceea ce trebuie făcut cu zâmbetul pe buze.

Voluntarii le-au voit binele, au stat alături de ei în orice moment al zilei ca și cum ar fi stat cu familia lor.

Au mai fost și zile „colorate” când ne-am jucat, am dansat, am recitat, am pălăvrăgit, ne-am îmbrățișat, am cântat, ne-am rugat Domnului mulțumindu-i de mâncarea dăruită, am râs, ne-am iubit unii pe alții

dar ne-am și ciondănit, am făcut curățenie, am împărțit drumețiile și camerele, am vizitat Peștera Urșilor, muzeul obiectelor tradiționale românești și am vizitat locul de unde izvorăște Izvorul minunilor. Nu vom uita niciodată zâmbetele persoanelor întâlnite în această tabără precum nici vitalitatea acestora.

Trăiască dragostea, trăiască fraternitatea, trăiască misiunea!

Alecsandra CROVASCE

Pelerinaj în cinstea Martirilor Bisericii Catolice:

Șimleu Silvaniei – Sighetu Marmăției

Pelerinajul are „buletin”!

Unii cu multă emoție, alții pur și simplu curioși, unii entuziasmați, alții îngrijorați pentru necunoscut... cam așa s-a deschis, pe 22 august anul acesta, al 14-a capitol al Pelerinajului spre Sighet în cinstea Martirilor Bisericii Catolice. Peste 120 suflete tinere au străbătut 165 km pe jos de la Șimleu Silvaniei spre Sighetu Marmăției prin căldură, frig, ploii, vânt, cu bătăături sau dureri de picioare. Toate acestea pentru a-i cunoaște mai bine pe Episcopii, preoții sau oamenii politici care au murit în închisorile comuniste, torturați fiind pentru credința lor vie în Isus Cristos și în unitatea bisericii catolice.

Acest pelerinaj este unul care întotdeauna se lasă cu prietenii frumoase, cu altfel de relații între tineri. Este un pelerinaj care unește mințile și sufletele spre lucruri bune: spre cunoaștere, spre rugăciune, spre comuniune, spre Dumnezeu. Timpul petrecut împreună antrenează altruismul, dorința de a oferi celui de lângă tine cel puțin un gând bun, o vorbă caldă; dorința de a iubi. Este un timp în care înveți cum să te rogi...

Anul acesta, când deja Pelerinajul nostru colorat și parfumat a împlinit vârsta la care ”primește buletinul”, pe lângă faptul că am reușit să ne rugăm zi de zi, mai ales prin celebrarea Sfintei Liturghii, am reușit să încurajăm comunitățile parohiale prin care am trecut prin cântecul nostru și voioșia noastră. Am citit, am meditat și am discutat împreună despre viețile a doi dintre Episcopi: PS Alexandru Rusu și PS Ioan Suci, dar și despre marele om politic și marele om creștin Iuliu Maniu, anul acesta împlinindu-se 50 respectiv 60 de ani de la moartea acestor valori eterne. Ne-am rugat zilnic pentru beatificarea episcopilor, dar am învățat să cerem des prin rugăciunea lui Iuliu Maniu ceea ce el ne-a propus: ”sănătate, putere de muncă, rezistență morală și fizică, curățarea gândurilor, îndreptarea judecăților; alungarea lenei, a neștiinței, a uitării, a micimii de suflet, a nesimțirii împietrite, luminarea minții, întărirea voinței, căutarea țințelor nobile și a mijloacelor potrivite”.

Odată ajunși la Cimitirul Săracilor din Sighet în seara de 28 august, acolo unde sunt aruncate trupurile atâtor sfinți – fără vreo cruce la căpătâi, fără slujbe de înmormântare, primind binecuvântarea PF Lucian Mușan și a PS Virgil Bercea, am răsuflat ușurați și am mulțumit lui Dumnezeu pentru darul de a mai parcurge încă odată acest drum. Suntem siguri că rugăciunea ne-a fost ascultată întrucât Domnul ne-a binecuvântat cu blânzi stropi de ploaie. A doua zi, pe 29 august, Sfânta Liturghie și Parastasul l-am celebrat în Închisoarea din Sighet pentru acele suflete care au plecat spre cer din închisorile comuniste. Tinerii de altădată,

supraviețuitorii terorii închisorii din Sighet ne-au redat din nou încrederea, ne-au oferit zâmbetele lor și mulțumirea pentru drumul parcurs și pentru dumnealor, dar mai ales ne-au lăsat să-i luăm ca model în viețile noastre: fără dorință de răzbunare, mereu răbdători, deschiși la minte și cu o credință puternică.

Suntem convinși că acest pelerinaj a fost călăuzit și de către Monseniorul Vladimir Ghika – pentru care timp de opt zile ne-am rugat și căruia i-am cerut mijlocirea. Anul acesta șederea noastră în Sighet a fost mai scurtă tocmai pentru că mulți dintre pelerini au dorit să ajungă la București în data de 31 august la Liturghia în care a fost beatificat Venerabilul Vladimir Ghika, fapt care de altfel s-a și realizat. O Liturghie la care darurile cerești s-au revărsat asupra inimilor noastre. Prințul Vladimir Ghika – un exemplu viu de modestie, de simplitate, de dăruire, un om neobișnuit de inteligent, un preot sfânt și un martir care din 31 august este un Fericit.

Mulțumim lui Vladimir Ghika, mulțumim lui Dumnezeu, Sfintei Fecioare Maria și tuturor celor care ne-au călăuzit din cer în acest pelerinaj al nostru, de data aceasta de-a lungul țării, de la Șimleu, Sighet, București! Mulțumim, de asemenea, tuturor binefăcătorilor noștri, tuturor parohiilor care ne-au primit cu multă dragoste oferindu-ne o masă caldă sau un spațiu bun pentru somn, indiferent că a fost vorba despre șuri sau alte locuri improvizate!

Mulțumim fiecărui pelerin în parte pentru că a reușit să însenineze acest drum cu tinerețea și gingășia sa! Tinerii acestui pelerinaj au vârste cuprinse între 9 și 75 de ani – cu toții fiind plini de viață, uniți și prietenoși, chiar dacă venim de la Oradea, Beiuș, Ștei, Șimleu Silvaniei, Bădăcin, Sici, Iaz, Porți, Plopiș, Cerișa, Zalău, Cehu Silvaniei, Bulgari, Lăpușel, Carei, Baia Mare, Sighetu Marmăției, Cluj Napoca, Reghin, Cugir, Timișoara, Brașov, București, Iași, Roman precum și din Italia.

În mod deosebit dorim să mulțumim Preasfințitului Virgil pentru încurajări, susținere și binecuvântări, precum și preoților, călugărilor și seminariștilor din Congregația „Don Orione” care sunt mereu sufletul și organizatorii acestui pelerinaj.

Ne rugăm unii pentru alții și ne dorim să ne reîntâlnim în 22 august 2014 la Șimleu mai buni și mai încrezători!

Pentru fotografii accesați: <http://ldo.ro/galerie-foto/2012-2013/pelerinaj-in-cinstea-martirilor-bisericii-catolice.html>

Ana-Maria OROS

Lansare de carte în Parohia din San Donà di Piave

Sâmbăta seara, 7 septembrie 2013, în sala de conferințe a bisericii „San Giuseppe Lavoratore” din San Donà di Piave a avut loc lansarea cărții „Catene e Terrore” („Lanțuri și teroare”) a PS Ioan Ploscaru, episcop greco-catolic de Lugo. Prezentarea a fost făcută de către PS Virgil Bercea, episcop greco-catolic de Oradea.

Volumul a apărut sub îngrijirea profesorilor Marco Dalla Tore și Giuseppe Munarini și a doamnei Mariana Ghergu, la editura Dehoniane din Bologna.

În mijlocul comunității greco-catolice și a unui public italian destul de numeros am avut onoarea să-i avem prezenți pe Mons. Gianfranco Agostino Gardin - episcop de Treviso, pe Consulul general al României la Trieste - domnul Cosmin Dumitrescu, prof. Giuseppe Munarini, pr. Protopop Vasile Barbolovici, don Luciano - parohul bisericii gazdă, directorul Migrantes - don Gabriele Bitante, don Saverio - paroh de Musile di Piave, don Primo Zanatta - paroh de Croce, pr. Aetius Pop de la Padova, pr. Marian Liviu de la Oderzo.

Deschiderea prezentării a fost făcută de pr. protopop Vasile Barbolovici împreună cu prof. Giuseppe Munarini, care au făcut referiri la geneza acestui volum, la care cel din urmă și-a adus aportul prin îmbogățirea cărții cu explicații referitoare la personaje, toponime, în special pentru cititorul italian.

PSS Virgil a făcut o scurtă prezentare istorică despre formarea poporului român și despre istoria bisericii greco-catolice, subliniind, mai ales, etapele importante: unirea cu Roma (1697-1701), scoțând în evidență valorile spirituale, culturale și lingvistice pentru care au luptat înaintașii, dar și sprijinul adus la unirea celor trei regiuni: Țara Românească (Valahia), Transilvania și Moldova și la formarea României Mari în anul 1918.

PSS Virgil a subliniat rolul important pe care l-a avut limba română. Totodată a amintit despre perioada de tensiune și teroare comunistă după cel de-al doilea război mondial (din 1948 până în 1964), perioadă care coincide cu arestarea episcopilor și a multor preoți greco-catolici. Țara a fost transformată într-o închisoare generală iar intelectualii au fost considerați inamicii poporului român.

În acest context la sfârșitul celui de-al doilea război mondial, episcopul greco-catolic Ioan Ploscaru a fost purtat prin închisorile comuniste aproape cinci-sprezece ani, acuzat de „trădare de patrie” și „spionaj”,

pentru că refuza să treacă la biserica ortodoxă.

PS Ploscaru vorbește în această carte despre libertatea interioară, despre detenția și modul de viață din „camera neagră”.

Mons. Gianfranco Agostino, a ținut și el să intervină cu o precizare, spunând că după ce a citit această carte, este profund mișcat sufletește și impresionat de modul în care episcopul Ploscaru a trăit cu demnitate, iubire și devotament, perioada de detenție, dar mai ales relația personală cu Dumnezeu și cu cei din celulă; toate cruzimile și ororile din interior erau trăite cu credință și dragoste prin prisma legăturii strânse cu Creatorul. Mons. Agostino, încercând să se transpună în pielea episcopului Ploscaru, își pune întrebarea dacă în situații asemănătoare, ar fi trăit credința, cu aceeași intensitate și curaj. Preasfinția Sa a mai adăugat că el crede că „bisericele noastre liniștite au nevoie de acest tip de mărturie. Își exprimă admirația Sa față de acest episcop martir, mulțumind pentru aceasta mărturie.

Domnul consul Cosmin Dumitrescu își exprimă mulțumirea de a fi invitat la astfel de evenimente, amintind și dânsul despre istoria românilor și despre faptul că italianul de rând cunoaște prea puțin despre istoria noastră. A mai menționat că România și-a apărut creștinismul și credința ei mereu. El a concluzionat spunând că „spiritul liber al creștinului a rezistat și va rezista mereu”.

La încheierea prezentării, pr. Protopop Vasile Barbolovici a mulțumit Preasfințiilor lor pentru participare și efortul depus, precum și celor care au făcut posibilă obținerea acestei prezentări și tuturor participanților.

Pr. Cătălin Dumitru POP

Intențiile apostolatului rugăciunii pentru anul 2013

SEPTEMBRIE

Intenția generală: Pentru ca oamenii din timpul nostru, adesea inundați de zgomot, să redescopere valoarea tăcerii și să știe să asculte glasul lui Dumnezeu și al fraților.

Intenția misionară: Pentru ca toți creștinii care sunt persecutați în numeroase regiuni ale lumii să poată fi, prin mărturia lor, profeți ai iubirii lui Cristos.

ÎNTÂLNIREA EPARHIALĂ A TINERILOR

12 OCTOMBRIE 2013, ȘIMLEU-SILVANIEI

Tineri misionari în lume
„Pe drum vestiți cu bucurie că Împărăția Cerurilor s-a apropiat” (Mt. 10,7)

Preacucernici Părinți, dragi tineri,

În data de 12 octombrie 2013 va avea loc, la Șimleu Silvaniei, Întâlnirea Eparhială a Tinerilor având ca temă: „Tineri misionari în lume”, iar moto-ul: „Pe drum vestiți că Împărăția Cerurilor s-a apropiat” (Mt. 10,7). Este foarte urgentă această chemare a tinerilor de a conștientiza cât de important este să devină misionari ai lui Cristos în lume, să se formeze și să crească cu siguranța că Împărăția Cerurilor este aproape de fiecare dintre noi.

Dragi tineri,

Vă invit să participați într-un număr cât mai mare la acest eveniment dedicat vouă și să trăim împreună momente de har și bucurie. Pe drumul vieții voastre trebuie să-L întâlniți pe Mântuitorul și să vă lăsați călăuziți de El.

+ Virgil BERCEA
Episcop

09.00-10.00 – Primirea participanților

10.00-10.30 – Procesiune

10.30-12.00 – Sfânta Liturghie și Meditație

12.00-13.00 – Discuții pe grupuri

13.00- 13.45 – Prânz

13.45-14.00 – Deplasarea spre locul întâlnirii

14.00-15.00 – Dialogul Episcopului cu tinerii și predarea Crucii Eparhiale

15.00-16.30 – Program artistic

17.00 – Plecare

LOCUL ÎNTÂLNIRII: **ZONA PENNY MARKET (Piata 1 Mai)**

ROZAR PENTRU VOCAȚIA PROPRIE

ÎN RUGĂCIUNE DOUĂZECI ȘI PATRU DE ORE

19-20 OCTOMBRIE 2012

În fiecare an, în luna octombrie, Parohia “Sfântul Gheorghe” din Oradea, str. Louis Pasteur, 26 se află în rugăciune continuă celebrând “Rozarul de 24 de ore”. Tema rugăciunii din acest an este: **Vocația proprie.**

Vă adresăm invitația de a participa și a fi alături de noi, în aceste două zile, **începând cu ora 10.00, 19 octombrie, la Biserica “Sfântul Gheorghe”.**

În speranța că și Dumneavoastră veți fi alături de noi și vă așteptăm ca împreună să ne rugăm pentru **Vocația proprie.**

Cei care doresc să se alăture acestei rugăciuni continue pot să o facă în orice moment, în arcul celor 24 de ore, la Biserica „Sfântul Gheorghe”, în parohie sau în familie.

Pr. Olimpiu Todorean